

[Lysholt Hansen.]

penge på uddannelsesfeltet i bredeste forstand i et omfang, som vi ikke tidligere har erkendt.

Jeg har gerne villet sige disse ting således, fordi jeg synes, der er en tilbøjelighed til hos de mange, der enten på et erhvervs vegne eller som eksperter udtaler sig om, hvilken økonomisk politik der bør føres i vort land, at anskue problemerne ud fra rent økonomiske synspunkter uden i tilstrækkelig grad at tage ind i deres overvejelser den snævre sammenhæng, der er mellem disse og så de menneskelige forhold og motiver, som jeg her har omtalt. Det er for mig ikke et forsøg på at se bort fra de kolde, nøgne kendsgerninger, som det er folketingets, regeringens og organisationernes pligt at finde en løsning på. Det ville nemlig automatisk tvinge os ud i den situation, hvor de nævnte menneskelige behov kom til at vige for nødvendighedens hårde lov.

Vi er imidlertid ikke i dag i nogen sådan nødsituation, hvilket bl. a. fremgår af det økonomiske råds redegørelse „Indkomst-ramme og indkomststatistik“. Jeg skal undlade at citere dette lille skrift, for det fortjener at blive læst i sin helhed, men jeg vil blot bemærke, at det i hvert fald ikke giver grundlag for den tale om krise, der har været fremført i en række blade og udtalelser. Jeg forstår godt, at folk, som jeg nu har oplevet det på en række møder i den senere tid, stiller sig helt uforstående over for, om vort land virkelig skulle stå midt i en voldsom krise. Ved krise har de jo hidtil forstået noget helt andet end det, vi oplever i dagens Danmark. At de unge, som kun har kendt den høje beskæftigelsesperiode, ikke forbinder noget med ordet krise og derfor, med den udbredelse den borgerlige presse har, kan bringes til at tro, at de handelsbalancevanskeligheder, vi har nu, er udtryk for en voldsom krise, det er vel ikke uforståeligt, så meget mere som det vel også er tilsigtet fra disse blade.

Jeg kan derfor ikke lade være med at sige lidt om, hvad krise egentlig er. Vi har krise, når titusinder af arbejdsvillige og arbejdsdygtige personer hele året eller hovedparten af året forgæves går fra arbejdsplads til arbejdsplads for at tilbyde deres arbejdskraft, og når de samme personer

uge efter uge må bringe en arbejdsløsheds-understøttelse hjem til deres familie i stedet for en ugeløn. Vi har krise, når unge mennesker, hvis de overhovedet kan finde sig et uddannelsessted, efter at have afsluttet deres uddannelse opdager, at de i virkeligheden kun har uddannet sig til at gå arbejdsløse i deres fag. Vi har krise, når de, der ejer fabrikker, handelsvirksomheder og forretninger dag for dag må se deres produktion og omsætning falde, fordi der ikke er afsætning for deres varer. Vi har også krise, når håndværksmestre i byggefagene kæmper som løver for at få ordrer på de få bygningsarbejder, der skal udføres og ved licitationerne presser priserne ned på et niveau, der kun levner dem en meget ringe fortjeneste. Vi har ligeledes krise, når Statstidende uge efter uge, spalte efter spalte er fyldt med meddelelser om fallitter, akkorder, tvangsauktioner o. s. v., og sådan kunne jeg såmænd blive ved, men jeg tror, det er tilstrækkeligt til at gøre det klart for enhver, at det ikke netop er en sådan situation, der er karakteristisk for dagens Danmark. Jeg vil ikke hermed sige, at alt er såre godt, tværtimod, men jeg synes blot, vi skylder os selv og befolkningen at nævne tingene i deres rette perspektiv. Jeg lukker ikke øjenene for det store underskud, vi har på handelsbalancen, efter det økonomiske råds oplysninger væsentligt fremkaldt af en meget stærk stigning i investeringerne. Jeg erkender også, at en fortsættelse af denne udvikling uvægerligt vil resultere i en så stærk nedgang i vor valutabeholdning, at vi ikke blot kan lade stå til. Jeg overser heller ikke de tendenser til prisstigning, der er, og de vanskeligheder, en forstærkning af disse tendenser indebærer, men alt det er ikke grundlag nok for at tegne et billede af et Danmark, der står på krisens rand eller allerede er i den. Sådanne svingninger er alvorlige og ubehagelige, men vi har oplevet tilsvarende før, således bl. a. i 50'erne, hvilket oppositionspartierne sikkert også husker; men der er den forskel på dengang og nu, at vi i dag har en meget høj beskæftigelse og en stigende produktion, medens vi da havde økonomisk stilstand og over 10 pct. arbejdsløse i gennemsnit.

Hertil kommer, at vi i dag har en valutabeholdning større end nogen sinde, en valutabeholdning, der gør, at vi ikke står i nogen